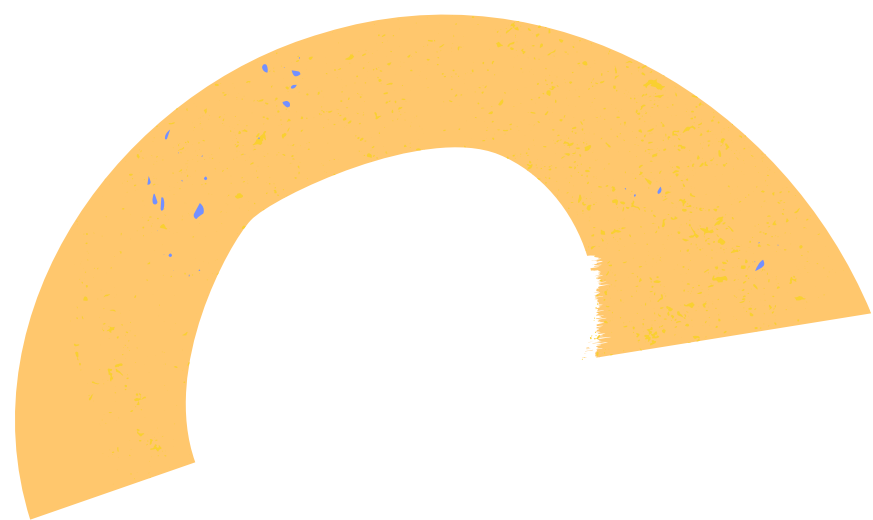

Brugfiguren Secundair onderwijs

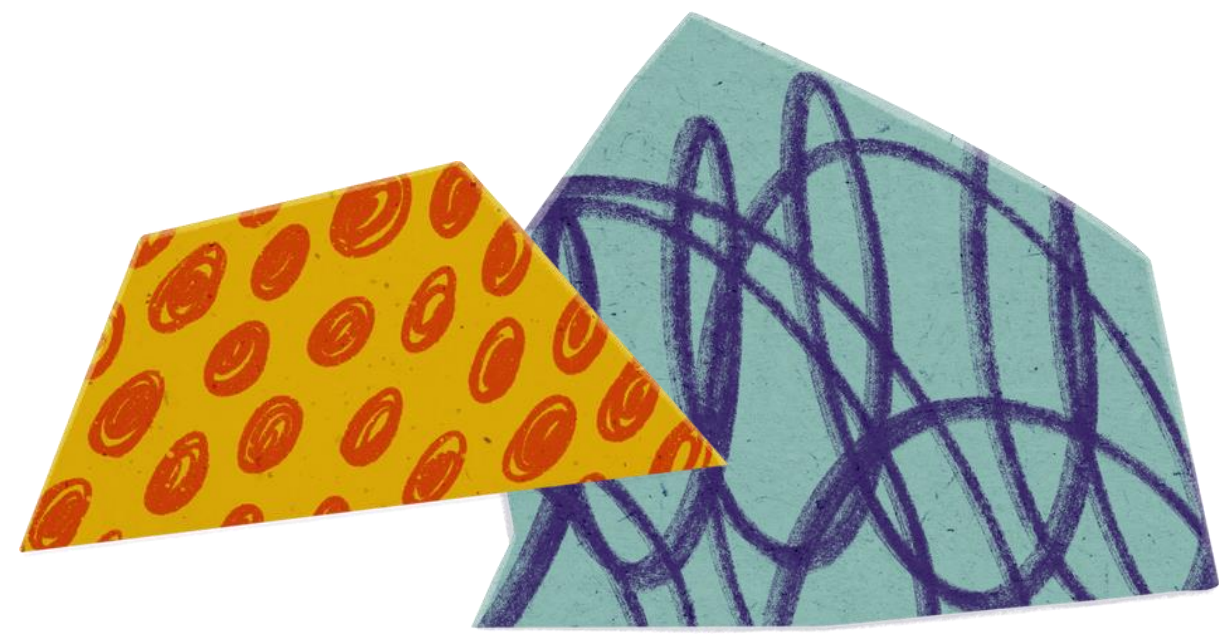
Actie 15 'toeleiding naar onderwijs'

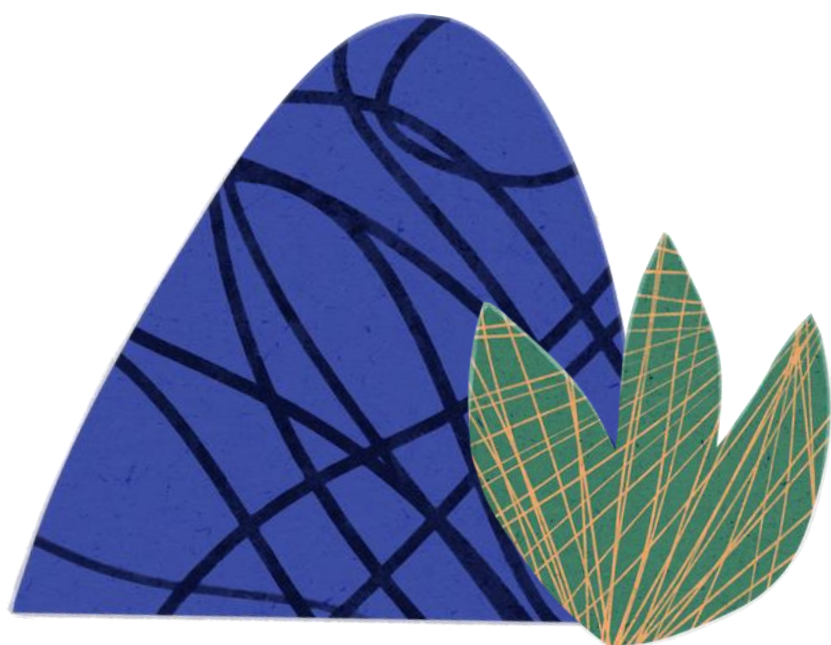
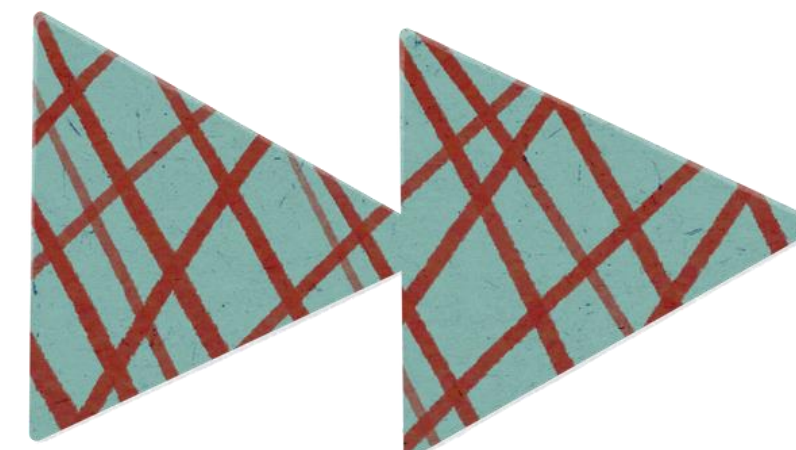
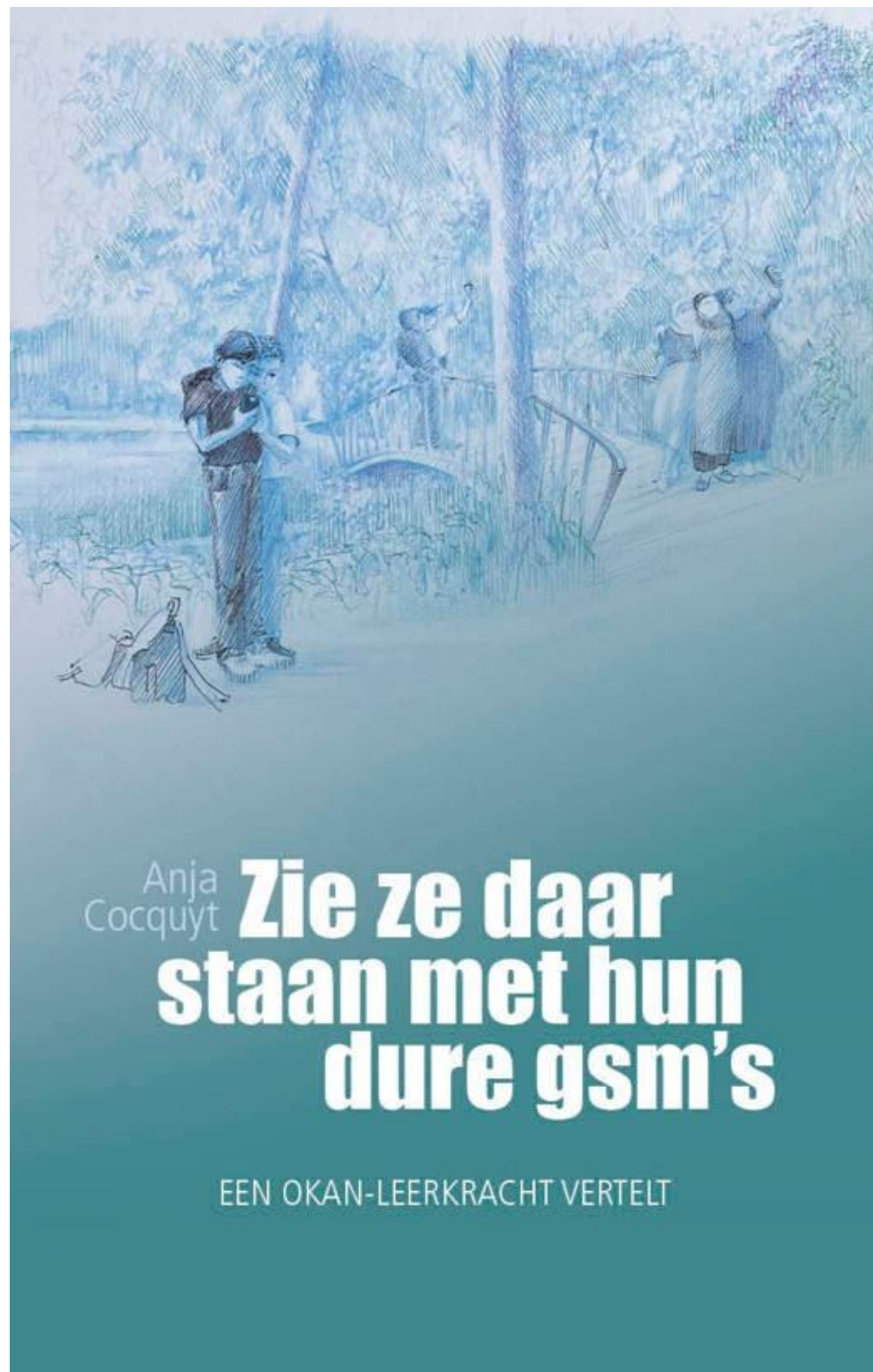
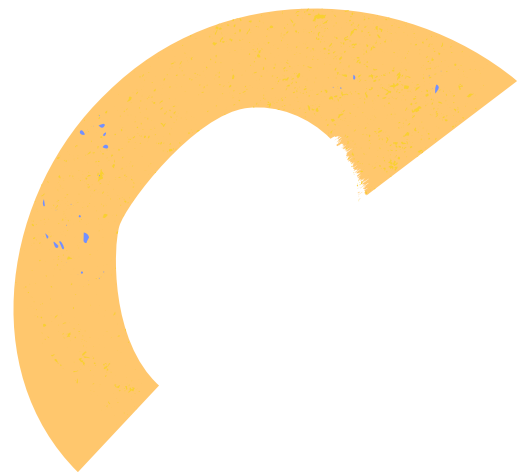
Plan Samenleven Kick off jaar 3 – 25 nov. '24

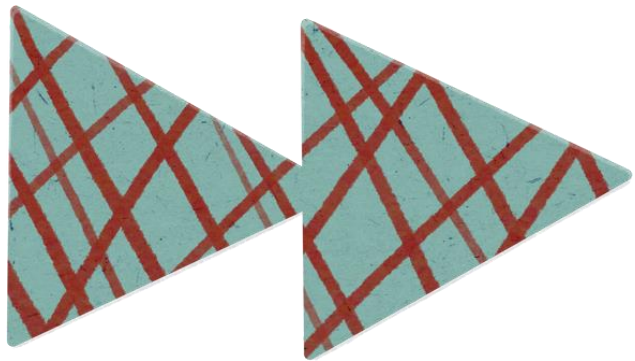
Welkom !

**Stel gerust vragen
aan de sprekers
van het panel!**

Vanuit Hasselt

Thomas
Michiels

Beleidsdeskundige
flankerend
onderwijsbeleid

Wim
Stevens

Consulent
integratie

HASSELT HEEFT HET.

AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING

Vanuit IGS W13

Roy
Silverans

Brugfiguur
onderwijs

Kim
Lauwers

Brugfiguur
onderwijs

Sofie
Delaere

Directeur
Welzijn

Talitha
Hollander

Experte
armoede

Bianca
Roos

Consulent
integratie

AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING

Toelichting door Thomas en Wim

Context

1

Cijfer **vroegtijdig schoolverlaten** = 13,1% (2019-2020)

2

Lin die vroegtijdig de school verlaten, belanden dikwijls **ongekwalificeerd** op de arbeidsmarkt

3

Onderzoek toont aan dat **gezins- en thuisfactoren** een sterke invloed op hebben én het kansarmoedecijfer kent een jaarlijkse stijging. Vooral in centrumsteden zoals Hasselt.

4

Secundaire scholen vragen naar **ondersteuning in het voorkomen** van het vroegtijdig schoolverlaten. Het vroegtijdig schoolverlaten is het hoogst in de B-stroom en de arbeidsmarktgerichte studierichtingen (BSO en DBSO).

Vandaar de keuze voor brugfiguren secundair onderwijs in Hasselt als opstart!

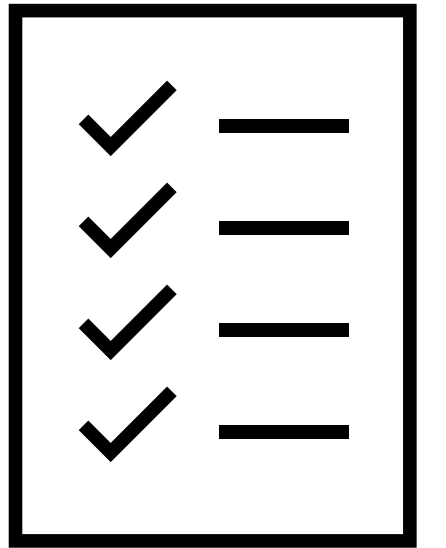

Inzet

- **3 BF x 0,5 FTE**
- **3 scholengroepen: GO! Next, SGSQ, PHH**
- **SGSQ voegt hier zelf 0,5 FTE aan toe = 1 FTE**
- **Scope = 3x verschillend**
= keuze van de scholen
= experiment

Scholengroep	FTE	Aantal scholen	Graad
GO! Next	0,5	3	2
SGSQ	1	8	1,2,3
PHH	0,5	1	1

Algemene doelstellingen

Vroegtijdig schoolverlaten preventief aanpakken door:

- het versterken van het contact tussen ouders en schoolteam - ouderbetrokkenheid
- het opbouwen van een versterkt netwerk rond de leerling
- het sensibiliseren van het schoolteam voor kansarmoede en diversiteit.

7 subdoelstellingen

1. Versterken van draagvlak voor een **partnerschap school-gezin**
 - het kwalitatief en kwantitatief verhogen van het contact en ontmoeting tussen de ouders en de school
2. Het verhogen van **wederzijdse informatiedoorstroming** tussen schoolteam en gezin
 - het kwalitatief en kwantitatief verhogen van de informatie uitwisseling, de communicatie en het overleg tussen de ouders en de school
3. **Versterken** van het kwetsbare en kansarme **gezin/de ouders**
4. Versterken van **ontmoeting op school** – drempels verlagen
5. Versterken van de **samenwerking** tussen de **school** en haar relevante **welzijnspartners** – verbreden
6. Vergroten van **inspraak- en adviesmogelijkheden** van ouders op school
 - het kwalitatief en kwantitatief verhogen van de inspraak adviesmogelijkheden en medewerking van de ouders op school
7. **Sensibiliseren** van het schoolteam op vlak van ouderbetrokkenheid en communicatie met ouders.

Taak brugfiguur

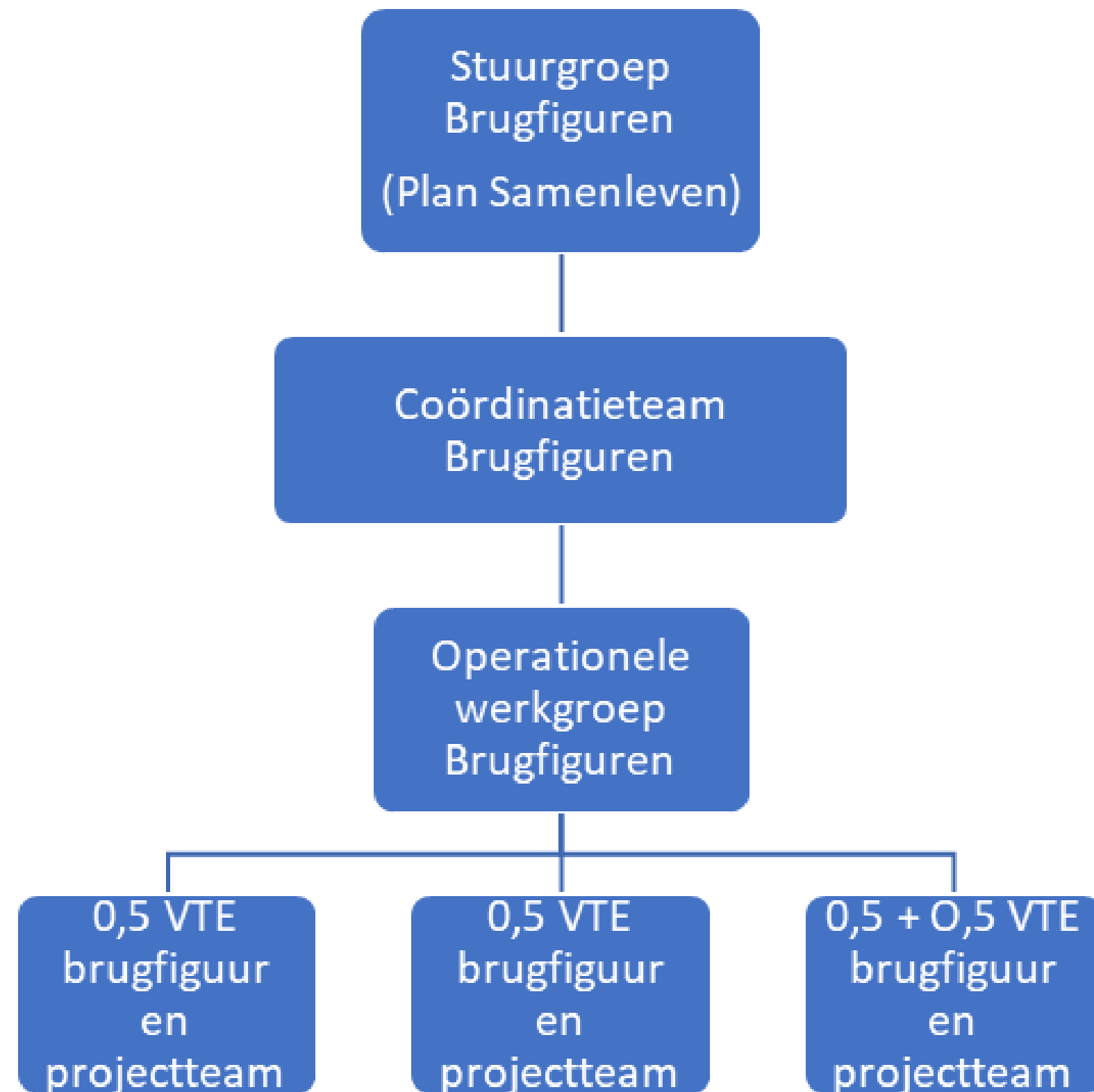

- Streven naar een krachtigere samenwerking tussen ouders en de school
- Ouders dichterbij de school en het onderwijsverhaal van hun kind
- Schoolteam sensibiliseren en dichterbij de ouders van hun leerlingen

Taak schoolteams

- Verbinden zich om hun **volledige medewerking** te geven aan het project en de brugfiguur de **nodige ruimte** te geven om haar/zijn werk te kunnen uitvoeren.
- Laten de **brugfiguur actief deelnemen** aan relevante overlegmomenten op school.
- Staan **open voor de bemerkingen en vragen** van de brugfiguren.
- **Registreren de signalen** die door de brugfiguur aangeleverd worden, plaatsen deze in de ruimere context van hun schoolbeleid rond ouderbetrokkenheid en gaan er mee aan de slag.

Projectstructuur - algemeen

Projectstructuur – details

- 01** **□ Intervisie**
- brugfiguren, Wim Stevens (agentschap I&I), Thomas Michiels
- 3-wekelijks
 - casusdeling, drempels, uitwisseling, werking, plaats op school...

- 02** **□ Coördinatorenteam**
- 3 CODI's, 3 CLB-vertegenwoordigers, LOP voorzitter, LOP deskundige, Wim Stevens (agentschap I&I), Thomas Michiels
- 2x / jaar (december, juni)

- 03** **□ Operationele werkgroep**
- brugfiguren, minstens 1 vertegenwoordiger met mandaat van iedere scholengroep, Wim Stevens (agentschap I&I), Thomas Michiels
- 4x / jaar (september, december, maart, juni)

- 04** **□ Interne Stuurgroep**
- Schepen van Onderwijs, departementshoofd, afdelingshoofd, diensthoofd, projectleider
- min. 1x / jaar

Het belang van ... **VORMING** en **ONDERSTEUNING**

- Nieuw project voor alle stakeholders
- Samenwerking stad Hasselt en Plan Samenleven

- **Agentschap van Inburgering & Integratie** = belangrijke partner

AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING

AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING

Ondersteuningsaanbod

Leer-en coachingtraject

Leer-en coachingtraject

Lerend Netwerk

- Thematische werking
 - divers-sensitief werken in het onderwijs (1 dagdeel)
 - doeltreffende communiceren: duidelijk gesproken en geschreven taal (2 dagdelen)
 - Ouderbetrokkenheid: 7 dimensies (1 dagdeel)

Coaching op de werkvloer

- Organiseren van werkgroep binnen de onderwijsinstelling
- individuele vragen of ondersteuningsnoden

Leer-en coachingtraject

Samenstelling

- Fase 1:
 - twee personen per onderwijsinstelling
 - met mandaat
 - directie en/of leerlingbegeleiding en/of zorgondersteuning en/of leerkracht
- Fase 2 (eventueel)
 - Leerkrachtenteams
 - Zorgteams
 - CLB-teams

Tijdlijn – opstart

Juni '23	September '23
• 0-meting ouders + leerkrachten • Aanstelling BF'en	• Start schooljaar 1 • Analyse beginsituatie • Doel: 180 KPI's / schooljaar voor volledig project

Analyse beginsituatie

Noden en vragen van de SCHOOLTEAMS

Voor leerkrachten is het onduidelijk hoe efficiënte initiatieven te nemen om (meer) ouders te bereiken

Te weinig bereikbaarheid van kwetsbare doelgroep

Schoolteam mist verbinding en samenwerking met ouders – weinig feedback van ouders

Hoe als leerkracht oog hebben voor kansarmoede – te weinig zicht op thuissituatie, organisaties ...

Nood aan kennis over diversiteit van publiek

Wat is 'ouderbetrokkenheid'? uitdieping begrip

Analyse beginsituatie

Noden en vragen - OUDERS/GEZIN

- Vragen over studiekeuze en studieloopbaan
- Nood aan het leren gebruiken van Smartschool
- Na corona komen ouders moeilijker naar de school voor ontmoeting
- Ouders weten niet wat te doen in geval van afwezigheid
- Ouders weten niet tot wie in de school zich te wenden voor een bepaald probleem of vraag
- Taalbarrière
- School heeft veel verwachtingen t.o.v. ouders

Tijdlijn – midden schooljaar

Grootste uitdaging = plaats van de BF op school

☐ ✓ geen extra leerlingbegeleider (werkkader)

☐ ✓ toegang tot het LVS (onafhankelijkheid)

Hoe wordt BF gezien door gezinnen (neutraliteit)?

Februari 2024

Tussentijdse evaluatie

GO! Next – 48

SGSQ – 40

PHH – 51

KPI's = 139

Bezoek 3 scholengroepen

- Evaluatie actieplannen gebaseerd op de doelstellingen van het project
- Huidige meerwaarden
- Uitdagingen voor de toekomst

MEERWAARDEN

Huisbezoeken - outreachend

Hoger bereik kwetsbare ouders

Neutraliteit tov schoolteam

Unieke vertrouwensband met ouders

Snellere info doorstroom

UITDAGINGEN

Wachtlijsten bij hulporganisaties

Impactmeting van BF interventies

Loslaten van casussen ligt moeilijk

Scope verbreden (andere jaren)

Meer zichtbaarheid bij schoolteam en ouders

Tijdslijn – einde schooljaar

Grootste uitdagingen – na evaluatie

- sensibilisering van het schoolteam
- effectmeting van BF interventies
- verduurzaming van het project

Juni 2024

1-meting

GO! Next – 72

SGSQ – 89

PHH – 85

KPI's: 246 individuele
interventies

BEHAALD

KPI – registratie

Vooropgesteld: 180 KPI per projectjaar

Februari 2024: 297 KPI

Juni 2024: 476 KPI's

Scholengroep	Individuele interventie	Groepsinterventies
GO! Next	72	131
SGSQ	89	33
Provinciale Handelsschool	85	66
Totaal behaalde KPI:		476

Toekomst

1

Blijvende én bijkomende vraag: meer BF'en + basisonderwijs?

2

Verduurzaming – wat na december 2025?

3

Effectmeting van de BF interventies

Diepte-interviews

Samenwerking participatieambtenaar van de stad om te bevragen op verschillende niveau's binnen het project

**HASSELT
HEEFT
HET.**

**STAD HASSELT
LIMBURGPLEIN 1, 3500 HASSELT
T 011 23 90 00
HASSELT.BE**

Meer info:

**Thomas.michiels@hasselt.be
wim.stevens@integratie-
inburgering.be**

Toelichting door Roy, Kim, Talitha en Bianca

Hoe het begon

“We willen dat iedere jongere in Zuid-West-Vlaanderen kansrijk kan opgroeien. We richten een regionale pool van brugfiguren in het secundair onderwijs op zodat we vroegtijdig optimale ontplooiingskansen bieden aan kinderen en jongeren en dit op alle levensdomeinen.”

Meerjarenplan W13 2020-2025

W13

Brugfiguren – kader

- Plan Samenleven – ABB

Actie 15: brug leggen naar onderwijs: inzet op brugfiguren in secundair onderwijs

- 3 Clusters brugfiguren prioriteit 1
 - ELZ Kortrijk en Lendeledede (hoofdindiener Kortrijk)
 - ELZ Menen (hoofdindiener Wevelgem)
 - ELZ Waregem (hoofdindiener Waregem)

Inzet brugfiguren

- Bestaande brugfiguren secundair onderwijs blijven aan de slag in lokale besturen
 - **1 VTE** Menen
 - **1 VTE** Waregem
- Verdeling brugfiguren Plan Samenleven: **4,5 VTE**
 - ELZ Kortrijk en Lendeledede: 2,5 VTE
 - ELZ Waregem: 1VTE
 - ELZ Menen: 1 VTE

Projectstructuur: regionale aanpak met lokale verankering van de brugfiguren

• Regionale aanpak

◦ Projectopvolging via **stuurgroep**

- Opvolging KPI's, samenwerkingsovereenkomsten en rapportage ABB
- Registratiesysteem, kader en methodiek uitwerken
- Evaluatie

◦ **Intervisie** brugfiguren met AI, CLB's en CAW

- Bestaande brugfiguren blijven lokaal ingezet, wel inhoudelijke aansluiting bij de regionale pool
- Ondersteuning bij uitdagingen voor volledig team

Projectstructuur: regionale aanpak met lokale verankering van de brugfiguren

- **Lokale verankering van de brugfiguren**

- Inzet in scholen op maat van lokale noden en hoog % kwetsbaarheid
- Brugfiguur = lokale “schakelfunctie” tussen school, thuis en lokale context/samenleving
- Dagdagelijkse aansturing brugfiguren lokaal

Netwerkpartners

- Agentschap Integratie & Inburgering
- CLB's
- CAW ZWVL

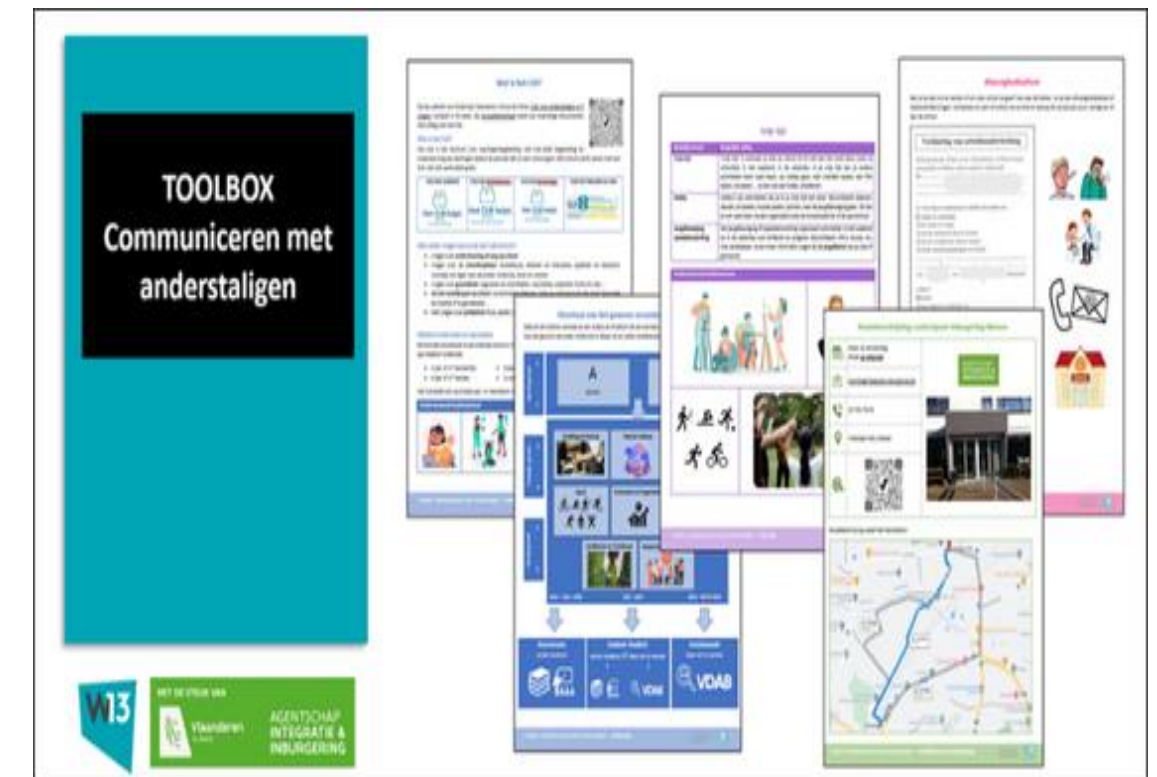
AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING

CAW

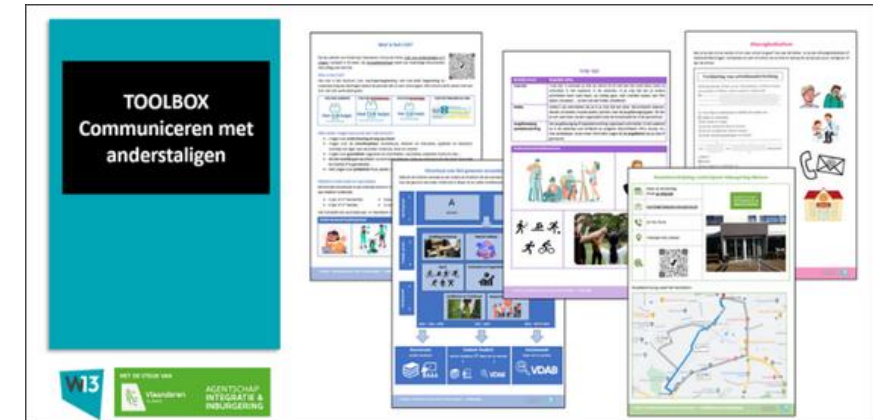
W13

- Competentieversterking brugfiguren en onderwijspartners
 - **Helpdesk** voor brugfiguren
 - **Ontwikkeling materialen** in co-creatie met brugfiguren: Toolbox 'Communiceren met anderstaligen', sjablonen, do-en-dont-fiches, praatbox, ...
 - Delen van kennis, materialen en methodieken via een **padlet**
 - **Vormingsreeks** Onderwijs Zuid-West-Vlaanderen + vormingen op maat
 - **Scholen in Dialoog & Brugfiguren in Dialoog**
 - **Actieplan** per lokaal bestuur voor lokale opdrachten

- Aanwezigheid in stuurgroep
- intervisies W13 op afroep

⇒ **Meewerkende nabijheid** Agll:
⇒ grote meerwaarde

Samenwerking met CLB's:

- Meerdere CLB's
- Afstemming tussen CLB's brugfigurenwerking:
 - Zorgcontinuüm opgesteld als kader voor de brugfigurenwerking en hun samenwerking met CLB's
 - Deelname aan intervisies brugfiguren

Samenwerking met CAW ZWVL:

- Groepsaanbod
- Deelname aan stuurgroep en intervisie brugfiguren

Inzet brugfiguren: 3 pijlers

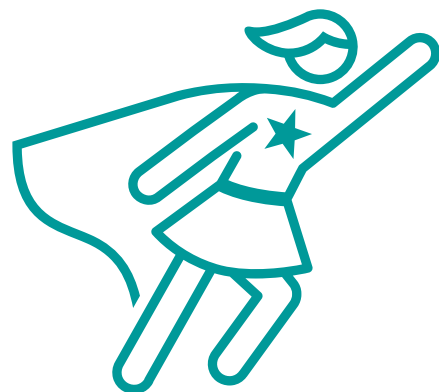
Het outreachend werken en het opnemen van een brugfunctie tussen onderwijs, gezin en welzijn

vroegdetectie
vraagverheldering
doorverwijs
vertrouwenspersoon
belangenbehartiger

Het binnenbrengen van **expertise** binnen de onderwijssector met als doel **schoolbeleid** te veranderen

actieplan ism scholen
concrete return van scholen

Inspelen op de **noden** van scholen, het schoolteam en jongeren

inzet expertise CAW e.a.
Aanbod opzetten via subsidiedossiers

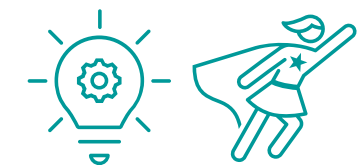

Pijler 1:
outreaching
werken en een
brug zijn tussen
onderwijs, gezin
en welzijn

Brugfunctie – concreet

- Contacten leggen met jongeren en ouders op een manier dat school/sociale diensten niet doen
 - Meer en via meerdere kanalen: telefonisch, WhatsApp, huisbezoeken,...
 - Ook buiten kantooruren
- Gezinnen en jongeren kunnen bereiken die nog niet bereikt werden
- Eerste link tussen school en ouders gelegd, ondertussen contacten school-ouder zonder tussenkomst BF
- Werkt preventief

W13

Brugfunctie - concreet

- Neutraal anker- en vertrouwenspunt
 - Nauwe samenwerking met lokale besturen
 - Vertrouwen opbouwen en/of herstellen, misverstanden en miscommunicatie wegwerken
 - Tussen school, gezinnen, jongeren en hulpverlening
 - Werkwijze school & hulpverlening verhelderen
-
- Wederzijds begrip
 - Gezinnen, scholen en jongeren kunnen sneller ondersteund worden
 - Aanzet voor structurele verandering op school (pijler 2)

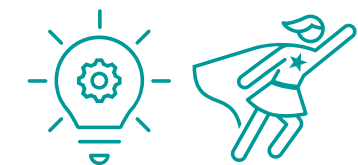

W13

Brugfunctie – concreet

- Bundelen signalen en toeleiden naar passend groepsaanbod of zelf creëren
- Brede, sector overschrijdende blik:
 - Niet enkel 1 jongere, maar het hele gezin komt in beeld
 - Over de verschillende levensdomeinen heen
 - Brede kennis van sociale kaart, schoolcontext e.a. wordt in situatie binnengebracht
- Kort op de bal, praktische, snellere en juistere doorverwijzingen en ondersteuning
- Bruggen leggen/versterken tussen de verschillende actoren rond het gezin
 - Vlottere samenwerking + verdichting school en welzijn

W13

Brugfunctie - concreet

- Nabij en aanklampend werken
- Laagdrempelige hulplijn
 - Na een tijdje geen contact, een nieuwe vraag
 - In afwachting van hulpverlening
 - Tussen verschillende soorten hulpverleningsvormen
- Werkt preventief
- Nieuwe ondersteuningsmogelijkheden komen in beeld voor de jongere
- Zo kan er geschakeld worden naar (andere) hulpverlening op maat

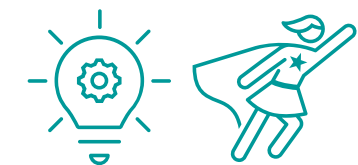
W13

Brugfunctie – trajectduur

- Varieert:

- Soms korte tijd intens
- Vaak enkele contacten
- Soms langere periode geen contact en dan opnieuw
- Een brugfiguur blijft toegankelijk – meer vergelijkbaar met straathoekwerk dan met OCMW-hulpverlening

W13

**Pijler 2: expertise
binnenbrengen in
onderwijssector om
schoolbeleid te
veranderen**

Concrete stappen

- Informeren over het wat en waarom van een brugfiguur
 - Vb. voorstelling op personeelsvergaderingen, bij lokale besturen, in de klas samen met de onthaler van het CLB
- Bekendmaking van brugfiguur
 - Vb. bladwijzer, flyers, aanwezigheid op opendeurdagen, infoavonden en oudercontacten

W13

Concrete stappen

- Het opbouwen van vertrouwen en mandaat
 - Vb. hulp bij uitnodigen van moeilijk bereikbare ouders, aan de slag gaan met bezorgdheden vanuit het schoolteam
- Actieplan per school (of cluster)
 - Vb. stimuleren van betrokkenheid van ouders en jongere op school en omgekeerd
 - Vb. werken aan bewustwording van het schoolteam mbt drempels en kansarmoede op school
 - Actieplannen worden afgestemd op signalen die scholen meedelen.

W13

Concrete stappen

- Concreet aanbod
 - Op vraag en n.a.v. noden
 - Verschilt per cluster

BRUGFIGUUR SECUNDAIR ONDERWIJS

Projecten schooljaar 2023-2024

AANBOD SCHOLEN VOORJAAR 2023	AANBOD GEZINNEN VOORJAAR 2023
KEUZE AANBOD BOEKENCHECK I.S.M. KRIJT VZW ■ Impuls voor een bewust materialenbeleid met aandacht voor leerlingen in armoede. ■ Van 11 tot 15 september 2023 ■ Meld jouw school aan als meetellende school! Meer informatie via www.boekencheck.be INFOMOMENT SCHOOLWARE EN SMARTSCHOOL I.S.M. LIGO ■ Interactief moment voor anderstalige en laaggeletterde ouders met minder vaardigheden op vlak van digitalisering. ■ Op maandag of dinsdag in de week van 2, 9, 16 of 23	KEUZE AANBOD INFOMOMENT SIGNAALHERKENNING MENTAAL WELZIJN I.S.M. LOGO LEIELAND ■ Dit vormingsmoment over mentaal welzijn bij jongeren biedt kwetsbare ouders de gelegenheid om op een laagdrempelige manier informatie in te winnen. ■ Maandag 2 oktober 2023 van 13.30u. tot 15.30u. in de BIB Waregem. ■ Gerichte uitnodiging! OUDERBIJEENKOMST VAN BASIS NAAR SECUNDAIR I.S.M. CLB'S

Pijler 3: inspelen op noden van scholen, schoolteam en leerlingen

Concrete stappen

- Groepsaanbod voor jongeren:
 - 'Puberteit zonder spijt' (CAW)
 - 'Wakosta?!-budgetbeurs' (BIZ)
 - TED talk met Charlie Dewulf (vzw Piramide, CAW, stad Menen)
 - 'Wanted jobstudenten' – interactieve workshop rond studentenjobs (WWIN, stad Menen, interimkantoren)
 - Aanbod Overkop

W13

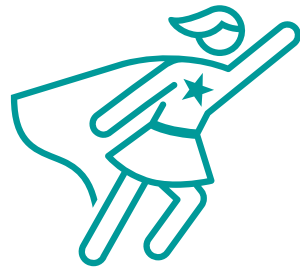
Concrete stappen

- Groepsaanbod voor ouders:
 - Webinar 'Budget in handen van je kind' (BIZ)
 - 'Puberteit zonder spijt' (CAW)
 - 'Infomoment Schoolware en Smartschool (LIGO)
 - Digiparents (LIGO)
 - Overgang lager onderwijs naar secundair onderwijs voor kwetsbare gezinnen (i.s.m. CLB & Agll)

PUBERTEIT
*zonder
spijt*

W13

Concrete stappen

- **Groepsaanbod voor schoolteam:**

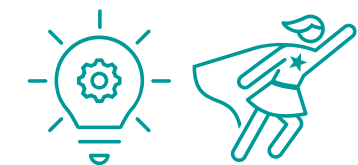
- Bezoek aan asielcentrum om verblijf van de niet-begeleide minderjarigen (op school) te leren kennen
- Gesprekstafel thema armoede op pedagogische studiedag
- Toolbox 'communiceren met anderstaligen' (AgII)
- Wandeling langs welzijnsdiensten
- Klare taal
- Armoede binnenstebuiten
- Scholen in Dialoog (i.s.m. AgII)
- Vormingsaanbod onderwijs (aanbod AgII)

W13

Enkele vaststellingen

- BFSO vullen leemte tussen onderwijs en welzijn
 - Het is een **NOODZAKELIJKE EXTRA**
 - Grote druk op CLB: grote nood, zitten ook vaak strop door wachtlijsten Jeugdhulp
- Scholen hebben soms weinig voeling met kwetsbare doelgroepen
- De school blijft verantwoordelijk m.b.t. schoolbeleid
 - BFSO speelt hierin een rol en heeft effect
 - Langdurig proces

W13

Brugfigurenwerking

Sterkte: **unieke neutrale positie van de brugfiguur**

...“Dat ik niet van de school ben en ook geen maatschappelijk werker van het OCMW opent deuren”... (brugfiguur)

Brugfigurenwerking

Sterkte: **verdichting scholen en welzijn**

...”Ik ben ervan overtuigd dat mede door de brugfiguur jongeren meer onderwijskansen krijgen, doordat de communicatie o.a. tussen ouders en school wordt verbeterd en er ook rond basisbehoeften wordt gewerkt, waaronder financiële zaken en huisvesting.” ... (CLB-consulent)

Brugfigurenwerking

Sterkte: **meer (onderwijs)kansen voor jongeren**

...“Het gaat om veel meer dan armoedebestrijding, het gaat om kunnen leren”... (directeur sociale dienst)

Bron: Unesco - [Unesco | GEM-Report: diversiteit vormt het hart van het onderwijs](#)

W13

‘Sinds we een brugfiguur in onze werking hebben heb ik oprecht het gevoel dat we meer bereiken met ons zorgteam. De huisbezoeken, kennis van de sociale kaart en expertise zijn een enorme meerwaarde. De brugfiguur doet het werk waar wij zo hard nood aan hebben maar niet toe geraken. Onze leerlingen hebben het profiel (vaak (kans)arm) waar extra inzetten op de brug tussen school en thuis noodzakelijk is, maar heel moeilijk te bereiken is.’

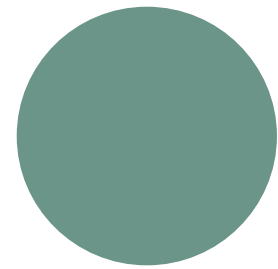
Meer informatie

Brugfiguren Secundair onderwijs | W13

Contactgegevens:

- kim.lauwers@welzijn13.be
- roy.silverans@menen.be
- bianca.roos@integratie-inburgering.be
- sofie.delaere@wevelgem.be
- talitha.hollander@welzijn13.be

Samen in gesprek
met het panel

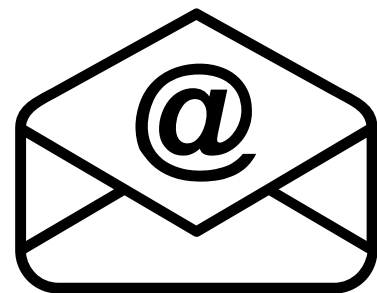
Literatuur tips

- [Mertens C. et al, \(2021\). Kan onderwijs zonder welzijn? En vice versa? Antwerpen: Mammoet](#)
- [Inspiratie -en praktijkboek brugfiguren in een landelijke omgeving – SAAMO](#)
- [Wij slaan de brug! – finale versie voor verspreiding.pdf](#) (Stad Gent)
- [Cultuursensitieve gezinsondersteuning | Opgroeien](#)
- [Inspiratiemap – Elk kind, elke ouder telt – SAAMO](#)
- [De Leraarskamer – Knack](#)
- [Aandacht in 't kwadraat](#) (Arktos)
- [Start | Centrum voor Taal & Onderwijs](#)
- [Gezinvol ondersteunen Caritas Vlaanderen](#)
- Agll
 - [communicatiewaai](#)
 - [Stappenplan maatschappelijke spanningen op school |](#)
 - [Vrije tijd, ook voor jonge nieuwkomers?](#)
 - [Kalender open vormingaanbod](#)
- VVSG webpagina [Brugfiguren](#)

Bedankt en veel
succes verder

Els.Soenens@integratie-inburgering.be